

SUP- direktiivin edellyttämät kansalliset kulutuksen vähentämistoimet - johdanto

Sidosryhmätilaisuus 15.6.2020 klo 13-15

Lainsäädäntöneuvos Katariina Haavanlammi

Ohjelmapäällikkö Merja Saarnilehto

Ympäristöministeriö

SUP- direktiivi

- Tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annettu direktiivi (EU) 2019/904
- Tavoitteena
 - vähentää roskaantumista ympäristössä, erityisesti merenrannoilla
 - edistää kiertotaloutta
 - yhtenäistää tuotesääntelyä
- Toimeenpanon määräaika päättyy 3.7.2021

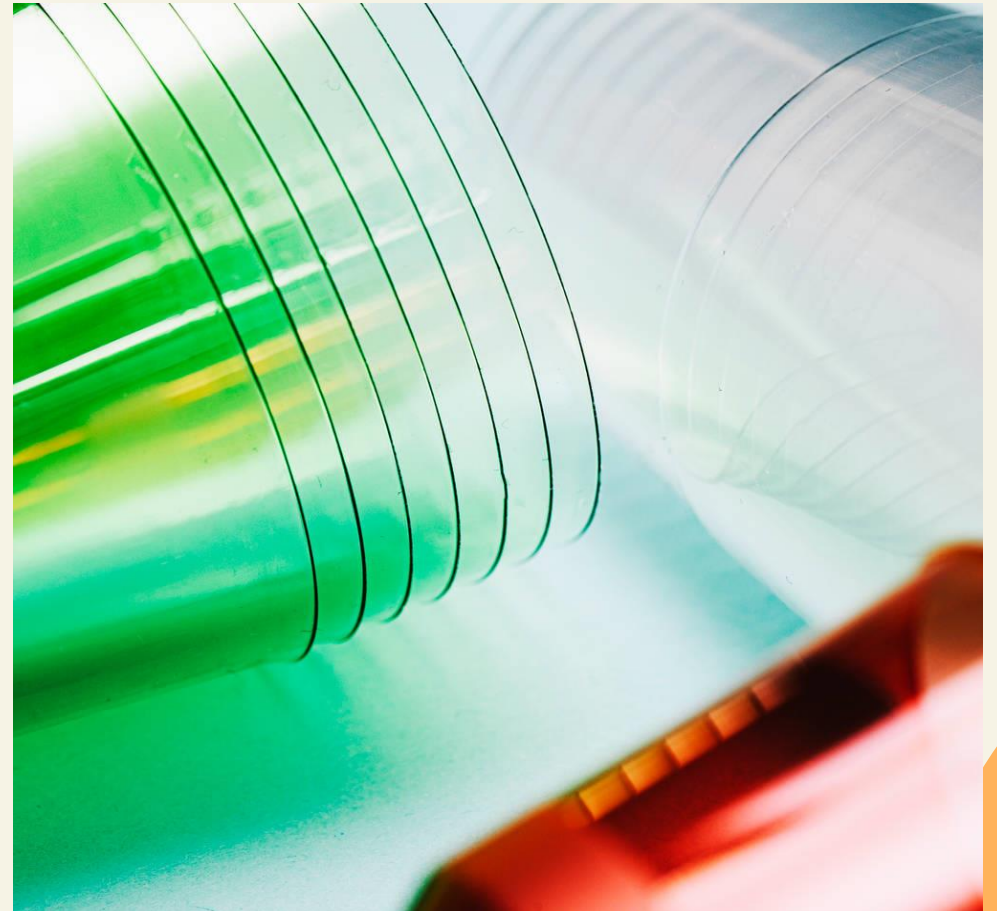
Roskaantumisen vähentäminen - eri tuoteryhmille eri keinoja

- Soveltamisalassa:
 - eräät direktiivissä luetellut kertakäyttömuovituotteet
 - oxo-hajovasta muovista valmistetut tuotteet
 - muovia sisältävät kalastusvälineet
- Tuotteen ei tarvitse olla kokonaan muovia kuuluakseen soveltamisalaan
- Tuoteryhmäkohtaiset keinot: tuotekiellot, merkintävaatimukset, tuotesuunnitteluvaatimukset, erilliskeräysvelvoitteet, valistustoimet, laajennettu tuottajavastuu ja kulutuksen vähentäminen kansallisella tasolla

Keinot: eräiden tuotteiden kulutusta vähennettävä vuoteen 2026 mennessä

- Juomamukit (ja niiden kannet) sekä syömävalmiin ruoan pakkaukset
- Kulutusta vähennettävä kansallisella tasolla ”kunnianhimoisesti ja pysyvästi” vuoteen 2026 mennessä verrattuna vuoteen 2022
- Suomi voi itse määritellä konkreettiset keinot ja tavoitteet; direktiivi mahdollistaa mm. sopimusten hyödyntämisen - kansallista liikkumavaraa on!

Juomamukit ja kannet

Syömävalmiin ruuan pakkaukset

- Syömävalmiin ruuan pakkaukset soveltamisalassa - seuraavat tuoteryhmät suljettu soveltamisalan ulkopuolelle:
 - juomapakkaukset
 - max 3 litran juomapakkaukset kuuluvat 8 artiklan laajennetun tuottajavastuun soveltamisalaan sekä 6 artiklan 1 kohdan tuotesuunnitteluvaatimusten soveltamisalaan (= korkit kiinni)
 - max 3 litran juomapulloiksi katsottavat juomapakkaukset kuuluvat lisäksi 6 artiklan 5 kohdan tuotesuunnitteluvaatimusten soveltamisalaan (=kierrätetyn muovin vähimmäisosuus) sekä 9 artiklan erilliskeräysvaatimuksen soveltamisalaan
 - lautaset
 - kuuluvat 5 artiklan tuotekieltojen soveltamisalaan
 - (joustavasta materiaalista valmistetut) ruokaa sisältävät annospakkaukset ja kääreet
 - kuuluvat 8 artiklan laajennetun tuottajavastuun soveltamisalaan

Syömävalmiin ruuan pakkaus vai ei?

- Tulkinnanvaraisuutta rajanvedossa:
 - syömävalmiin ruuan pakkaus vrt. juomapakkaus
 - syömävalmiin ruuan pakkaus vrt. (joustavasta materiaalista valmistetut) ruokaa sisältävät annokset ja kääreet
 - komissiolta tulossa muovin ja kertakäyttöisten muovituotteiden määrittelyä koskevat suuntaviivat (guidelines), jotka apuna ko. rajanvedossa (ks. seuraavien kalvojen kuvat)
 - komissio on ilmoittanut, että suuntaviivoja ei pystytä antamaan direktiivissä säädetyssä aikataulussa eli 7/2020, menee syyskaudelle – aikatauluviive vaikeuttaa toimeenpanoa
 - komissio julkaisee näkemyksensä määritelmistä asiantuntijakokouksessa 18.6.2020

syömävalmiin ruuan pakkaus vrt. juomapakkaus

Single-use plastic food container

Plastic multilayer pouch containing fruit puree (150 ml)

Plastic container containing yogurt (100g)

Plastic container containing single-sized portion noodle soup (100g)

Carton box containing gazpacho (500 ml)

Single-use plastic beverage container

Plastic container containing drinkable yogurt (150 ml)

Plastic multilayer pouch containing juice (150 ml)

Carton box containing milk (1 l)

syömävalmiin ruuan pakkaus vrt. (joustavasta materiaalista valmistetut) ruokaa sisältävät annospakkaukset ja kääreet

Table 1-5: Illustrative examples of differentiation between single-use plastic food containers and packets and wrappers

Single-use plastic food container	Single-use plastic packet and wrapper
<p>The container is made fully or partially from rigid material containing plastic as indicated by ISO 21067-1:2016</p>	<p>The container is fully made from flexible material containing plastic as indicated by ISO 21067-1:2016</p>
	

Kansallisen muovitiekartan roolista 1/3

- Muovitiekartta (<https://muovitiekartta.fi/>) osoittaa ensiaskeleita kohti uudenlaista, kestäväää muovin kiertotaloutta
- Se sisältää **10 toimenpidekokonaisuutta**, joilla vähennetään muoveista aiheutuvia haittoja, vältetään turhaa kulutusta, tehostetaan muovien kierrätystä ja löydetään muovia korvaavia ratkaisuja
- Toimenpidekokonaisuus 1: vähennetään roskaamista ja vältetään turhaa kulutusta – selvä yhteys SUP- direktiivin täytäntöönpanoon

Kansallisen muovitiekartan roolista 2/3

Vähennetään
roskaamista ja vältetään
turhaa kulutusta

- Otetaan käyttöön Green Deal -sopimuksia, joilla vähennetään kertakäyttöisten pakkausten käyttöä ja ylipakkaamista sekä roskaamista.
- Valmistellaan keskeisten kertakäyttöisiä pakkauksia käyttävien toimijoiden – kuten kahviloiden ja pikaruokapaikkojen sekä muiden takeaway-palveluita tarjoavien yritysten – kanssa toimintamalli, johon voidaan liittää kannustimeksi erillismaksu kertakäyttöastioille

Kansallisen muovitiekartan roolista 3/3

- Vauhtia muovitiekartan toimenpanoon tuo hallitusohjelman vaatimus toteuttaa muovitiekartassa esitetyt toimenpiteet
- Muovitiekartan toimeenpanoa tukee YM:n asettama yhteistyöverkosto, jonka tehtävänä on valmistella myös tarpeellisia jatkotoimia
 - Yhteistyöverkostolla rooli myös SUP- direktiivin täytäntöönpanossa

Muoviverosta

- Muovitiekarttaan sisältyy myös ns. muoviveron toteuttamisvaihtoehtojen selvittäminen sekä erityisesti tiettyihin kertakäyttöisiin muovituotteisiin kohdistuvan veron vaikutusten arviointi.
- Hallitusohjelma edellyttää laajapohjaisen, uusiutumattomista luonnonvaroista tehtyjen pakkausten pakkausveron arviointia osana kestävän kehityksen verouudistuksen kiertotaloustoimia. Kokonaisuutta käsiteltäneen syksyn kehysriihessä. VM käynnistänyt mahdollisen pakkausveron valmistelun ensi vuoden alussa.
- Muoviveroa ei siten käsitellä SUP- direktiivin täytäntöönpanon valmistelun tässä vaiheessa, mutta se on mahdollista huomioida täytäntöönpanon mahdollisena jatkotoimena eli toimena joka otettaisiin käyttöön jossain kohtaa v. 2022-2026 aikana

Tukihanke apuna kulutuksen vähentämistoimien määrittelyssä

- Muovitiekarttaan perustuen YM on halukas edistämään sopimus pohjaista ratkaisua eli ns. Green Dealia – myös muita vähentämistoimia pitää kartoittaa ja harkita
- Tukihanke käynnissä
 - SYKE toteuttaa, YM ohjaa, päättyy 8/2020
 - Tavoitteena potentiaalisten vähentämistoimien tunnistaminen ja niiden vaikutusten arviointi päätöksenteon tueksi, selvitetään myös muiden maiden suunnitelmia
 - Sidosryhmätilaisuus 15.6.2020 on yksi osa tukihanketta
 - Tukihankkeen päätyttyä asiaa käsitellään muovitiekartan yhteistyöverkostossa

Kulutuksen vähentämistoimien valmisteluprosessi

- Muovitekarta julkaistiin: 10/2018
- SUP-direktiivi annettiin: 06/2019
- SUP-direktiivin toteuttamisen vaihtoehtoja koskeva selvitys julkaistiin: 10/2019
- SUP-direktiivin kansallisen täytäntöön panon aloittamiseen liittyvä sidosryhmätilaisuus: 12/2019
- Vähentämistoimia koskeva tukihanke alkoi: 03/2020
- Vähentämistoimia koskeva sidosryhmätilaisuus: 06/2020
- Vähentämistoimia koskeva tukihanke päättyi: 08/2020
- Asian käsittely muovitekartan yhteistyöverkostossa (toimet ja niiden sisällyttäminen direktiivin 4 artiklan tarkoittamiin suunnitelmiin/ohjelmiin): 09/2020 alkaen
- Toimien ilmoittaminen komissiolle: 07/2021
- Toimien toteuttaminen: 01/2022 alkaen

Lue lisää: [kertakäyttöisten muovien rajoittaminen \(ym.fi\)](#)

Katariina Haavanlammi
Lainsäädäntöneuvos,
YSO/päästöt ja ympäristöriskit yksikkö
puh. 0295 250 072
katariina.haavanlammi@ym.fi

Merja Saarnilehto
Ohjelmapäällikkö
YSO/materiaalitalousyksikkö
puh. 0295 250 259
merja.saarnilehto@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

